

Opinia prawna dotycząca oceny projektu budżetu państwa na rok 2002 w części budżetowej 08 - Rzecznik Praw Obywatelskich

Ocena formalna

Projekt części 08 nie budzi większych zastrzeżeń, spełnia w szczególności wymogi art. 86 i 87 ustawy o finansach publicznych z 26 listopada 1998 r. (Dz. U. nr 155, poz. 1014, z późn.zm.), wraz z aktami wykonawczymi i jest opracowany zgodnie z zasadą przejrzystości - zawiera opis działalności RPO, część tabelaryczną, przy braku zestawienia tabelarycznego dochodów budżetowych na rok 2002, w tym zestawienie zbiorcze wydatków oraz tabelę wydatków wyłącznie w dziale 751 klasyfikacji budżetowej, a także istotniejsze dane uzasadniające przyjęcie projektowanych wielkości, oparte na prawidłowych wskaźnikach i prognozach makroekonomicznych;

- zestawienie zbiorcze wydatków ogółem RPO na s. 6 nie przypisuje pozycji wydatków do poszczególnych podziałek klasyfikacji budżetowej (brak odpowiedniej numeracji),

- brak akceptacji (w formie podpisu) Rzecznika Praw Obywatelskich pod projektem części budżetu kierowanej do Sejmu RP,

- tekst nie „sczytany”, por. np. s. 5 - ostatni akapit.

Ocena merytoryczna

Uwagi ogólne

Po stronie dochodów budżetowych niewysoka kwota dochodów ze sprzedaży wydawnictw, zwrotu kaucji itd. została zaplanowana realistycznie (choć 158% wzrostu); nie budząc zastrzeżeń; pojawiających się dochodów nadzwyczajnych nie można ująć na etapie prognozowania budżetu (zwroty nadpłaconych składek ZUS).

Po stronie wydatków budżetowych następuje stosunkowo niewysoki wzrost wydatków w ujęciu globalnym (wskaźnik wzrostu ogólnej kwoty wydatków - 104,2%, w tym jednak wydatki bieżące już 106,6% i zakupy towarów i usług - przyrost 14,4%).

Oszczędności środków budżetowych są dokonane w zbyt ograniczonym, według mej opinii, zakresie, biorąc pod uwagę trudną sytuację budżetową, wysokie przyrosty wydatków w latach poprzednich i fakt, że nie nastąpiło przy tym istotne zwiększenie zadań RPO, uzasadniające taki wzrost. Dokonane ograniczenie wydatków inwestycyjnych jest wystarczające, kwoty niewysokie, ale zakupy inwestycyjne planowane w 2002 r. mogłyby być realizowane w latach następnych, w lepszej sytuacji finansowej państwa. Te wydatki nie pobudzą wzrostu gospodarczego.

Uwagi szczegółowe

- Wydatki bieżące, w tym wynagrodzenia i pochodne, stanowiące dominującą pozycję w wydatkach RPO realizowane są przy wzroście zatrudnienia o 6 etatów (w liczącym już

obecnie 218 etatów Biurze i licznych zleceniach dla osób z zewnątrz), w tym zastępcy RPO i pełnomocnika; należy jednak dodać, że wydatki osobowe generują wzrost wydatków rzeczowych, w tym inwestycyjnych (np. powołanie nowego etatu „R” to nie tylko 208 tys. zł z tytułu jego wynagrodzenia podstawowego - 14,428 tys. zł, ale i zakup samochodu osobowego - 140 tys. zł oraz wynagrodzeń pracowników obsługujących lub zakupów sprzętu biurowego, konieczności wynajmu dodatkowej powierzchni biurowej - 215 m², przy niezwykle wysokiej, jak na obecną sytuację rynkową cenie - 23 USD za m² plus VAT (Reform Plaza i podobne, spadające stawki rządu 16 USD za m²). Należy podkreślić, iż dopiero po interwencji NIK obniżono koszt wynajmu wynoszący 45 USD plus VAT!

- Nowe zadania (poza wydatkami na Międzynarodową Konferencję) wynoszące w 2002 r. ponad 1 mln zł mogłyby być przesunięte na lata następne, podobnie, jak większość równie lub bardziej potrzebnych innych wydatków w budżecie państwa.
- Nieuzasadniony wydaje się wysoki wzrost wydatków na opinie prawne, umowy o dzieło i zlecenia (147% przyrost), przy tak licznych i rosnącym z roku na rok stanie zatrudnienia (planowane 224 etaty). Komisja Finansów Publicznych powinna być szczegółowo poinformowana o rodzaju ekspertyz i ich celowości oraz skutków ich zastosowania.
- Odnotować należy wysoki przyrost dodatkowego wynagrodzenia („13-ki”) w wysokości 981 tys. zł
- W erze internetu podróże służbowe na koszt państwa powinny być ograniczane.